שהכניסה לפנים והוציאה לחוץ מהו מי אמרי' כיון דעיילא קלטה לה מחיצתא או דלמא כיון דהדר הדר לאו היינו פלוגתא דרבה ורב יוסף דתנן א) אקדשי קדשים ששחטן בדרום מועלין בהן ב(ואם עלו לא ירדו) א] ג)ואיבעיא להו (א) ג)ירדו מהו שיעלו רבה אמר לא יעלו ורב יוסף אמר יעלו תיבעי לרבה תיבעי לרב יוסף תיבעי לרבה עד כאן לא קאמר רבה אלא במזבח דחזי ליה מקדש דלא חזי לא מקדש אבל מחיצה אע"ג דלא חזי ליה קלטה או דלמא ב] אפי' לרב יוסף עד כאן לא קאמר רב יוסף התם אלא דחד מקום הוא אבל הכא דתרי מקומות נינהו לא או דלמא לא שנא תיקו מילתא דפשיטא ליה לרבה בחד גיסא ולרב יוסף בחד גיסא מיבעי ליה לרבי ינאי דבעי רבי ינאי אברי עולת במת יחיד שעלו למזבח ג] וירדו מהו היכא ד] דלא משלה בהן האור לא תיבעי לך כי תיבעי לך היכא דמשלה בהן האור מאי תיקו איתמר דשחיטת לילה בבמת יחיד רב ושמואל חד ה] אמר כשרה וחד אמר פסולה וקא מיפלגי בדרבי אלעזר דרבי אלעזר רמי קראי אהדדי כתיב ¹ויאמר בגדתם גלו אלי היום אבן גדולה וכתיב ²ויאמר שאול פוצו בעם ואמרתם להם הגישו אלי איש שורו ואיש שיהו ושחטתם בזה ואכלתם ולא תחטאו לה' לאכול על ו] הדם ויגישו כל העם איש שורו בידו הלילה וישחטו שם מר משני כאן בחולין כאן בקדשים ומר משני כאן בקדשי במה גדולה כאן בקדשי במה קטנה איתמר עולת במת יחיד רב אמר אין טעונה הפשט וניתוח ורבי יוחנן אמר הטעונה הפשט וניתוח וקא מיפלגי בדר"י הגלילי ידתניא ר"י הגלילי אומר יעולה שהקריבו ישראל במדבר אין טעונה הפשט וניתוח שאין הפשט וניתוח אלא מאהל מועד ואילך מר סבר מאהל מועד ואילך לא שנא במה גדולה ולא שנא במה קטנה ומר סבר בבמה גדולה אין בבמה קטנה לא תניא כותיה דרבי יוחנן דברים שבין במה גדולה לבמה קטנה טקרן וכבש ויסוד וריבוע בבמה גדולה ואין קרן ויסוד וכבש וריבוע בבמה קטנה כיור וכנו ז] בבמה גדולה ואין כיור וכנו בבמה קטנה חזה ושוק בבמה גדולה ואין חזה ושוק בבמה קטנה דברים ששוותה במה גדולה לבמה קטנה שחיטה בבמה גדולה וקטנה הפשט וניתוח בגדולה וקטנה דם מתיר ומפגל בגדולה וקטנה מומין וזמן בגדולה וקטנה: אבל (ב) נותר והזמן והטמא שוין בזה ובזה: ת"ר ימנין לעשות זמן בבמה קטנה כבמה גדולה ח] (אמרה תורה לן ישרף ופיגול ישרף מה פיגול פסול בבמה אף לן פסול בבמה או כלך לדרך זו) דהא אמרה תורה לן ישרף ויוצא ישרף מה יוצא כשר בבמה אף לן כשר בבמה ט] ולאו ק"ו הוא מעופות

י) **שהכניסה** גרס בדרבי אלעזר שהכניסה לאחר ששחטה בחוץ. **קלטוה מחילות לכל דבר.** גרס יא) במסכת מעילה (דף ג.). אלמא אף קדשים שנשחטו בבמה קטנה שהקריבן בגדולה כל דין במה גדולה נוהג בהן. ושמעינן מינה נמי דבשעת היתר במה נמי לא נשתנה דין גדולה מהלכתא יא] ושתיהן הלשונות דרמי בר חמא פליגי אדרבי אלעזר: **שהכניסה לפנים.** אחר ששחטה בחוץ וחזר והוציאה: **מהו.** מי נהוג בה דין קדשי במה גדולה ליטען יב] בתרומת חזה ושוק וצריך להחזירה לפנים או לא: ה"ג **דתנן קדשי קדשים כו'.** ולא גרסינן לאיתמר ולא גרס אם עלו לא ירדו ומשנה היא במסכת מעילה: **מועלין בהן.** ולא אמרינן כמאן דחנקינהו דמי והוי להו כקדשים שמתו דיצאו מידי מעילה כדתניא יג] במסכת מעילה (ג.): ה"ג במסכת מעילה (דף ג:) והכי נמי גרסינן לה יד] **לאו היינו דרבה ורב יוסף דתנן קדשי קדשים ששחטן בדרום מועלין בהם** טו] **ואיבעיא להו עלו מהו שירדו רבה אמר ירדו ורב יוסף אמר אם** טז] **עלו לא ירדו.** רבה אמר ירדו דלא דמו לשאר פסולין שפסולן בקדש אלא כמאן דחנקינהו דמי אלמא לרבה לא אמרינן קלוט לרב יז] יוסף אמרינן קלוט: **דלא חזי לא מקדש.** דתניא בפ' המזבח [מקדש] (לעיל פג:) מתוך שנאמר כל הנוגע במזבח יקדש שומע אני בין ראוי בין שאינו ראוי ת"ל עולה והני לאו ראוי נינהו לרבה יח] כמאן דחנקינהו דמי: **דחד מקום הוא.** שהרי בעזרה נשחטו: **דבעי רבי ינאי אברי עולת במת יחיד שעלו למזבח מהו שירדו.** ה"ג ובמעילה (דף ג:) נמי הכי גרס לה אבל לא ברבי ינאי גרס לה התם יט]: **אברי עולה שנשחטה בבמת יחיד.** שלא במקומה הוא לגבי במה גדולה כקדשי קדשים ששחטן בדרום: ה"ג כ] **איתמר עולת במת יחיד ששחטה בלילה רב אמר כשר ושמואל אמר פסול וקמיפלגי בהא דרבי אלעזר רמי כתיב גולו אלי היום אבן גדולה.** בעוד שהוא יום אלמא דלילה פסולה בבמה קטנה והתם במה קטנה הואי שהרי במלחמה היו כא] רודפים אחרי פלשתים וכתיב סיפא דקרא ויגישו כל העם איש שורו בידו הלילה: **רב משני כאן בקדשי במה גדולה.** שהוקדשו ליקרב בבמה גדולה ואע"ג דאקרבינהו בבמה קטנה בעינן יום: **כאן בקדשי במה קטנה.** קרבו בלילה. ושמואל משני הא דכתיב יום אקדשים קאי ואפילו בקדשי במה קטנה בעינן יום הא כב] דכתיב לילה בחולין: **במדבר.** סיני כג]: **מאהל מועד ואילך.** ששם נאמר בויקרא: **קרן וכבש ויסוד וריבוע.** ילפינן להו בפרק קדשי קדשים (לעיל סב.). ובמזבח של משכן כתיב כד] כיור וכן בין אהל מועד ובין המזבח כתיב ביה (שמות ל): **חזה ושוק.** תנופה לפני ה' כתיב בהו (ויקרא ז): **שחיטה הפשט וניתוח כו'.** דלא אשכחן בהו מיעוטא: **דם.** לזריקה מתיר את הבשר בזריקה ומקמי זריקה אסירא: **ומפגל.** פיגול נוהג בהן כדיליף לקמן: **ומומין** כה]. דלא אשכחן דשריניהו בקטנה: **וזמן.** לאכילה: **אבל הזמן והנותר והטמא כו'.** סיפא דמתני' היא ולא בברייתא הוא: **מנין לעשות זמן.** להיות נפסל בנותר כו]: **כלן.** היינו נותר: **ויוצא ישרף.** נפקא לן בפסחים (דף פב.) מהן לא הובא את דמה אל הקדש פנימה כז] היתה לפיכך אכל תאכלו אותה הא (ג) אם לא היתה פנימה ראויה היא לישרף: **מה יוצא כשר בבמה.** קטנה שהרי כשירה בלא מחילות אף לן כשר ומעתה לא יהא הזמן פוסל דהא אתיא מהאי דינא כדאמרן: **ודין הוא.** מדרך אחרת שיהא הזמן פוסל בה: **ומה**

אבל בספרים ישנים גרסינן כה) קדשי קדשים ששחטן בדרום מועלין בהן אם עלו לא ירדו ואיבעיא להו ירדו מהו שיעלו רבה אמר לא יעלו רב יוסף אמר יעלו תיבעי לרבה כו' ומיירי במשלה בהן האור להכי לכ"ע אם עלו לא ירדו ובריש מעילה (דף ג:) דאמר רבה אם עלו ירדו מיירי בלא משלה בהן האור ותדע בלא ההיא דמעילה צריך לאוקמא הכא במשלה בהן האור דאי בלא משלה אמאי אמר רב יוסף אם ירדו יעלו הא אמרינן פרק כ"ש (לעיל פד.) כשם שאם עלו לא ירדו כך אם ירדו לא יעלו וכל שכן בשחיטת דרום דגרוע משאר פסולין והכא מיירי בהכניסה חיה וקלטוה כדין במה גדולה להצריך כיהון ורחוץ ידים ורגלים מן הכיור ואם היא שלמים בעי תנופת חזה ושוק ולפי גירסא זו גרסינן בסמוך אברי כו) עולת במת יחיד שעלו למזבח של במה גדולה וירדו מהו שיעלו פירוש דכיון דשחטן בחוץ שמא הוי כמו שחטן בדרום וגם כז) שמא כיון ששחטה בהיתר בחוץ בבמת יחיד שלכך הקדישה תחילה לכולי עלמא היכא דמשלה האור יעלה אבל כח) ללשון ראשון דמבעיא ליה בלא משלה ומדמי ליה לשחיטת דרום הלא פשיטא אפי' שאר פסולין דלא גריעי כמו שחיטת דרום אם עלו וירדו לא יעלו כדאמר עולה פרק כ"ש (שם) אם לא משלה בהן האור כשם שאם עלו לא ירדו כך אם ירדו לא יעלו כט) וצריך לומר הא דקאמר מילתא דפשיטא לרבה ורב יוסף מיבעיא ליה לרבי ינאי היינו אליבא דאמרי:

הדרן עלך פרת חטאת
וסליקא לה מסכת זבחים

עין משפט נר מצוה

לא א מיי' פ"ג מהלכות מעילה הלכה א:
לב ב מיי' פ"ג מהלכות פסוה"מ הלכה ז:

◆

תורה אור השלם

1. וַיַּגִּידוּ לְשָׁאוּל לֵאמֹר הִנֵּה הָעָם חֹטְאִים לַיהוָה לֶאֱכֹל עַל הַדָּם וַיֹּאמֶר בְּגַדְתֶּם גֹּלּוּ אֵלַי הַיּוֹם אֶבֶן גְּדוֹלָה: ש"א יד, לג
2. וַיֹּאמֶר שָׁאוּל פֻּצוּ בָעָם וַאֲמַרְתֶּם לָהֶם הַגִּישׁוּ אֵלַי אִישׁ שׁוֹרוֹ וְאִישׁ שֵׂיֵהוּ וּשְׁחַטְתֶּם בָּזֶה וַאֲכַלְתֶּם וְלֹא תֶחֶטְאוּ לַיהוָה לֶאֱכֹל אֶל הַדָּם וַיַּגִּשׁוּ כָל הָעָם אִישׁ שׁוֹרוֹ בְיָדוֹ הַלַּיְלָה וַיִּשְׁחֲטוּ שָׁם: ש"א יד, לד

◆

מוסף רש"י

קדשי קדשים ששחטן בדרום. אע"ג דדינן לשחט בצפון לא יצאו מקדושתן לגבי מעילה, שהנהנה מהן שוה פרוטה מעל (מעילה ב.). ואיבעיא להו. הכי לתני במתני' דשיטה בהן כגון ששחט בדרום אי קקיל דמין בדרום, עלו מהו שירדו. צריך להוריד אי לא (שם ב:). כאן בקדשי במה גדולה. בקדשים שהוקדשו ליקרב בבמת צבור גדולה: כאן בקדשי במה קטנה. שהוקדשו ליקרב בבמה קטנה, למדך על עולת במת יחיד שכשרה לשחוט בלילה (ש"א יד לג). עולה שהקריבו ישראל במדבר. סיני קודם מתן תורה וישלח את נערי וגו' (לעיל קטו:) קרן וכבש ויסוד וריבוע. דקי"ל דמעכבי במזבח המשכן (לעיל קח:). קרן. אבן אמה על אמה ברום אמה לכל קרן. יסוד. דהיינו אמה בניסה הבולטת (סוכה מה.). וריבוע, אם אין המזבח מרובע (לעיל סב.): הדרן עלך מסכת זבחים

◆

ליקוטים

דברים שבין במה גדולה לבמה קטנה. שאלה, כתוב בספר שמואל וירם הטבח את השוק והעליה וישם לפני שאול וגו' ודרשו רז"ל השוק והאליה. והקשה אחד איך היה זה והרי הם היו אוכלים זבחי שלמים והאליה לגבוה. והירץ המתרץ דמקולי במת יחיד הוא כמו שמצינו שור מקריב בבמת יחיד וכן עולה נקבה כשרה בבמת יחיד דכתיב ויקח שמואל טלה חלב אחד ויעלהו עולה תלה כתיב ושמואל לא היה כהן, וכן דברים אחרים כדאיתא בסוף זבחים. והשיב המקשה דבר זה צריך ראיה מדברי רז"ל שתהא האליה של קדשים מותרת להדיוט בבמת יחיד שלא נוכל להתיר להדיוט מיעוטו בלי ראיה דבר שהוא לגבוה וכמו שאומרים בגמרא היכא דאיתמר איתמר וכו'. ואחרים תירצו שאע"פ שאוכלים שלמים לא היה אסור להם לאכול עמהם חולין שנעשו על טהרת הקדש ואותה בהמה היתה חולין ועשה שמואל זה לכבוד שאול להאכילו דבר חשוב והיינו האליה שראויה בקרבן לגבוה, שבודאי היו אוכלין פת עם הבשר של שלמים ומה לי פת מה לי תבלין מה לי בשר, אחר שהוא חולין אין שום איסור בדבר, מה שאין כן בתירוץ הראשון להתיר האמורין של קדשים להדיוט מבלי ראיה שהאליה מכלל האמורין היא. ואחרים תירצו כך

מסורת הש"ס

א) מעילה ג., ב) שם ג:, ג) [ע' תוס' לעיל יז. ד"ה הנ"ה], ד) ירושלמי מגילה פ"א הי"ב בה"ע, ה) שם הי"א, ו) חגיגה ו:, ז) [לעיל קטו:], ח) [לעיל סב. קח:], ט) ת"כ צו ריש פרשה ו, י) שייך לעמ' הקודם, כ) עי' רש"ק.

◆

הגהות הב"ח

(א) גמ' ואיבעיא להו עלו מהו שירדו רבה אמר: (ב) שם אבל הזמן והנותר והטמא: (ג) רש"י ד"ה ויוצא ישרף וכו' הא אם היתה הובא פנימה ראויה:

◆

שינויי נוסחאות

א] גי' הספרים היא גי' הרמב"ם, ועי' ברש"י גי' אחרת (הגרי"ב). והש"מ תיקן בגמ' כגי' רש"י. ובכתה"י הוא כגי' הספרים, ושם דאיתמר במקום דתנן. ועי' תוס'. ועי' בכ"ו ול"ק: ב] דלמא לא שנא תבעי לרב יוסף כו' כצ"ל (יש"ח): ג] למזבח מהו שירדו כצ"ל (שטמ"ק), וכ"ה רש"י ועי' תוס': ד] היכא דמשלה בהן האור לא תיבעי לך כי תיבעי לך היכא דלא משלה בהן האור איכא דאמרי היכא דלא משלה כו' (ש"מ וכש"י בכתה"י), ועי' להלן אות לא, ומרש"י נר' דל"ג להך מילתא כלל (קר"א): ה] לגי' רש"י צ"ל רב אמר כשרה ושמואל אמר פסולה (בה"י וצ"ע, וכ"ה בכי"מ), ועי' תו"ק וקי"ד: ו] בקרא כתיב אל: ז] צ"ל וכן (יש"ח), וכ"ה ברש"י: ח] התיבות שבסוגריים וכן תיבת דהא שאח"כ, בכ"י כל זאת אינו, אלא כתוב מיד אמרה תורה לן ישרף כו'. וכן מחקו כה"ו וכתב שהוא טעות מפורסם ואין לו פירוש. וכ"ה בכי"ל ובתה"כ. והל"ק כתב דאינו יודע למה מחקה, וכ' שמפרש"י ד"ה מפגל כו' משמע כגירסא שלפנינו. והרש"ש כ' דאי גרסינן ליה נצ"ל מה לן פסול אף פיגול פסול. וכסברת רבא לעיל (קד ע"ב, ועי' בתד"ה לא) ומשיב אי כלך כו' ר"ל מנא לך דלן גופיה פסול: ט] בבמה. יכול לא יהא זמן פוסל בה ודין הוא ומה עופות (יש"ש בשם ס"י): י] גרס וה"ג במסכת (כי"מ): יא] מהלכתא (כתה"י) ושתי הלשונות כו' (ש"מ): יב] ליטען תרומת (כתה"י): יג] צ"ל כדקאמר. דהוא מימרא דעולא א"ר יוחנן שם (באמ"ח): יד] לה הכא (ש"מ): טו] בהם ולא אמרי' כמאן דחנקינהו דמי והוה ליה קדשים שמתו דיצאו מידי מעילה כדתניא במסכת מעילה ואיבעיא להו עלו כו' כצ"ל (תו"ק): טז] תיבות אם עלו נמחקות (ש"מ): יז] ולרב יוסף (כי"מ): יח] צ"ל לרבה דכמאן (ש"מ, כתה"י): יט] נ"ל התם אלא (בר)[ברבי] אלעזר (גליון), ועי' קר"א וקי"ד: כ] בכ"י נוסף וכן מצאתיה במגילה ירושלמי במסכת מגילה. ועי' יפה עינים: כא] היו שהיו רודפים כו' (כי"מ): כב] והא (כתה"י): כג] צ"ל בסיני (צ"ק, כתה"י): כד] כאן הס"ד ומה"ד כיור וכן. (וכ"ש וכ"ה בכי"י, וכעי"ז בל"ק): כה] נוס' כי"ם ומומין. בבכורות בפ' שני (יד ע"ב) א"ר אלעזר מניין לזובח בהמה בעלת מום בבמת יחיד שהוא בלא תעשה שנאמר וגו' דלא אשכחן וכו'. ועי' טה"ק לקמן ע"ב, ועי' רש"ש וכתב' חשק שלמה: כו] צ"ל בנותר (רש"ש וכ"ה בכ"י):

[illegible]

שיטה מקובצת [illegible]